

21.3.2022

1

LUT-YLIOPISTON JA LAB-AMMATTIKORKEAKOULUN EETTISET TOIMINTAPERIAATTEET voimaan 1.4.2022

1. Johdanto

Lappeenrannan-Lahden teknillinen yliopisto LUTin (jäljempänä LUT-yliopisto) ja LAB-ammattikorkeakoulu Oy:n (jäljempänä LAB-ammattikorkeakoulu) eettisissä toimintaperiaatteissa (Code of Conduct) kuvataan eettiset ja lainmukaiset menettelytavat, jotka ohjaavat toimintaamme ja toisiimme kohdistuvia odotuksia korkeakoulutoiminnan kaikilla osa-alueilla. Eettiset toimintaperiaatteet kertovat, miten korkeakoulut varmistavat eettisen ja vastuullisen toiminnan kaikissa korkeakoulujen päätöksissä. Vastuullisella toiminnalla tarkoitetaan yhteiskunta-, ympäristö- ja henkilöstövastuun lisäksi sosiaalista ja taloudellista vastuuta suhteessa kaikkiin korkeakoulujen sidosryhmiin sekä yhteiskuntaan.

Eettisten toimintaperiaatteiden tarkoituksena on taata jokaiselle korkeakouluissamme toimivalle henkilölle tasavertaiset ja selkeät lähtökohdat toimia tilanteissa, joissa korkeakouluumme tai sen henkilöstöön kohdistuu erityisiä eettisiä odotusarvoja. Eettiset toimintaperiaatteet auttavat tekemään oikeita ja arvojemme mukaisia ratkaisuja.

Toimintaperiaatteiden lähtökohtana ovat lainsäädäntö, kansalliset ja kansainväliset määräykset ja sopimukset, ihmisoikeudet ja työelämän perusoikeudet. Otamme huomioon, että korkeakoulujemme toimintaperiaatteita säätelee kansallisen lainsäädännön sekä kansainvälisten sopimusten lisäksi korkea ja ajantasainen tutkimus-, opetus-, yhteiskunta- ja liiketoimintaetiikka riippumatta muiden toimijoiden tai aikakausien totutuista toimintatavoista. Lisäksi korkeakouluilla on omat sisäiset säännöt, joiden mukaan toimimme.

Toimintaperiaatteiden vahvistamisesta, päivittämisestä ja valvonnasta vastaavat LUT-yliopiston ja LAB-ammattikorkeakoulun hallitukset. Nämä periaatteet koskevat korkeakoulujen koko henkilöstöä ja ne sisällytetään jokaisen uuden työntekijän perehdyttämiseen.

2. Eettiset toimintaperiaatteet

Toiminnan etiikka ja lainsäädäntö

Noudatamme tinkimättömästi kaikkia toimintaamme liittyviä lakeja ja säädöksiä, kansallisia ja kansainvälisiä velvoittavia määräyksiä, sopimuksia ja lupaehtoja. Kaikkien työntekijöiden tulee tuntea omaa työtä koskevat säännökset.

Kestävän kehityksen periaatteet

Olemme sitoutuneet YK:n kestävän kehityksen periaatteiden noudattamiseen ja edistämme niitä tutkimuksessa, opetuksessa ja kaikessa toiminnassamme. Arvioimme toimintaamme ja julkistamme tulokset vastuullisuusraportissa.

21.3.2022

Toiminnan laatu

Korkeakoulujen toiminta ja johtaminen perustuvat jatkuvaan arviointiin ja kehittämiseen. Laadukas toiminta tarkoittaa, että korkeakoulut toimivat luotettavasti, eettisesti oikein, tehokkaasti, vaikuttavasti ja korkealaatuisesti opiskelijoiden, asiakkaiden ja muiden sidosryhmien tarpeet huomioon ottaen. Korkeakoulut toteuttavat tehtäviään ja toimintojaan henkilöstön ja opiskelijoiden työhyvinvointia edistävästi.

Tutkimusetiikka

Edellytämme, että henkilökuntamme ja muut korkeakoulujen nimissä toimivat noudattavat tutkimuksen tekemisessä ja julkistamisessa hyvää tieteellistä käytäntöä, joka on kuvattu tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohjeissa sekä korkeakoulujen mahdollisissa omissa tutkimuseettisissä ohjeissa. Käsittelemme epäilyt rikkomukset viivyttämättä asianmukaisesti.

Opetuksen etiikka

Koulutamme sivistyneitä, oman alansa hallitsevia asiantuntijoita elinkeinoelämän sekä julkisen sektorin palvelukseen. Opetuksessa edistämme näiden toimintaperiaatteiden omaksumista opiskelijoiden keskuudessa myös heidän tulevia tehtäviään varten. Tunnistamme opetukseen liittyvät eettiset näkökulmat ja kohtelemme kaikissa tilanteissa opiskelijoita syrjimättä ja yhdenvertaisesti.

Innovaatiot ja immateriaalioikeudet

Tavoitteenamme innovatiivisessa toiminnassa on hyödyntämiskelpoisten innovaatioiden syntyminen ja innovaatioiden päätyminen yritysten tai muun yhteiskunnan hyödynnettäväksi kaikkia osapuolia tyydyttävällä tavalla. Kannustamme korkeakoulujemme henkilökuntaa havaitsemaan ja tunnistamaan innovaatioita ja ilmoittamaan tutkimuksissaan havaitsemistaan hyödynnettävissä olevista innovaatioista. Turvaamme innovaation tehneiden työntekijöiden oikeudet innovaatioita hyödynnettäessä.

Yhteistyökumppanit ja kansainvälinen yhteistyö

Teemme yhteistyötä parhaiden partnereiden kanssa strategisilla osaamisalueillamme ilman maantieteellisiä rajoja kuitenkin eettiset seikat ja lainsäädännölliset asiat, mukaan lukien pakotteet ja vientirajoitukset, tarkasti huomioiden. Toimimme yhteistyössä partnereidemme kanssa eettisten periaatteidemme mukaisesti.

Edellytämme kumppaneiltamme, että ne kunnioittavat yleisiä ihmisoikeuksia sekä omalta osaltaan noudattavat YK:n ihmisoikeuksien yleismaailmallista julistusta, Kansainvälisessä Työjärjestössä (ILO) hyväksytyjä työelämän periaatteita ja sitä, etteivät ne käytä toiminnassaan pakko- eivätkä lapsityötä missään muodossa.

Noudatamme vapaan kilpailun ja markkinaehtoisin hinnoittelun periaatteita kaikissa yrityksille ja yhteisöille tarjoamissamme tutkimus-, asiantuntija- ja koulutuspalveluissa. Kunnioitamme yrityskumppaneidemme liikesalaisuuksia.

21.3.2022

Esteellisyys ja kilpaileva toiminta

Huomioimme toiminnassamme esteellisyyteen liittyvät säädökset. Informoimme korkeakoulujamme sellaisista omista tai lähipiirimme sidonnaisuuksista, jotka voisivat antaa aihetta epäillä omaan korkeakoulutehtäväämme kuuluvien päätöstemme riippumattomuutta.

Tiedostamme yritys yhteistyön ja yritystoiminnan positiivisen merkityksen yhteisöllemme ja sen jäsenille, mutta emme yksityishenkilöinä tai yritystemme kautta kilpaile LUT-korkeakoulujen kanssa.

Korruption ehkäiseminen

Emme tarjoa tai anna suoraan tai välillisesti millekään taholle mitään laitonta maksua tai sellaista tavanomaista huomaavaisuutta ylittävää hyötyä, joka voisi vääristää niiden riippumatonta päätöksentekoa.

Emme pyydä tai ota vastaan suoraan tai välillisesti mitään laitonta maksua tai sellaista hyötyä, jonka antaja voisi ajatella siten edistävänsä omaa tai edustamansa yhteisön asemaa suhteessa korkeakouluihimme.

Emme tarjoa liikekumppaneillemme tai vastaanota liikekumppaneiltamme muuta kuin tavanomaista huomaavaisuutta ja kestitystä. Huomioimme, että omaa ja korkeakoulumme etiikkaa arvioidaan jo sen perusteella, ettei kynnys epäillä eturistiriitaa ylity.

Henkilöstö

Kohtelemme työntekijöitä tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti emmekä hyväksy mitään syrjintää, kiusaamista tai häirintää korkeakoulu yhteisössämme. Arvostamme henkilöstöämme ja pidämme kiinni kunnioittavasta ja tasa-arvoisesta kohtelusta riippumatta henkilön sukupuolesta tai seksuaalisesta suuntautumisesta, iästä, kansalaisuudesta tai etnisestä alkuperästä, kielestä, uskonnosta, osallisuudesta poliittiseen toimintaan tai ammattiyhdistystoimintaan, mielipiteistä tai muista vastaavista henkilökohtaisista syistä.

Haluamme taata työntekijöillemme turvalliset ja terveyttä vaarantamattomat työskentelyolosuhteet ja pyrimme ennaltaehkäisemään työtapaturmat ja terveysriskit. Korkeakoulujemme palveluksessa olevalta henkilöstöltä odotamme lojaaliutta työnantajaansa kohtaan.

Johdamme tutkimusta, tki-toimintaa, koulutusta ja muita toimintoja tulosvastuullisesti ja oikeudenmukaisesti. Rekrytoinnit toimivat yhtenä keskeisimmistä tekijöistä korkeakoulun kilpailuedun rakentamisessa. Työntekijöiden ja jatko-opiskelijoiden rekrytoinnissa käytämme menetelmiä, joilla löydämme tiedoiltaan, taidoiltaan ja asenteiltaan oikeat henkilöt oikeisiin tarpeisiin.

Noudatamme voimassa olevaa lainsäädäntöä ja työehtosopimuksia ja niihin perustuvia sisäisiä ohjeistuksia palkkaukseen, työoloihin ja henkilöstön osallistumiseen liittyen.

21.3.2022

Tietosuoja

Tietosuojaan liittyvissä kysymyksissä noudatamme voimassa olevaa lainsäädäntöä. Kunnioitamme ihmisten yksityisyyttä.

Talous

Noudatamme korkeakoulun talouden hoidossa voimassa olevaa lainsäädäntöä ja siihen perustuvia sisäisiä ohjeistuksia sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteita.

Kirjaamme kaikki taloudelliset tapahtumat oikein ja hyvän kirjanpitoavan sekä verolainsäädännön mukaisesti. Huolehdimme ulkoisessa ja sisäisessä laskennassa sekä raportoinnissa, että liiketoiminta on läpinäkyvästi erotettu muusta toiminnasta.

Avoimuus

Edistämme avoimuutta, läpinäkyvyyttä ja jatkuvaa vuoropuhelua sidosryhmien kanssa henkilöstö, opiskelijat, yhteistyökumppanit ja tiedotusvälineet mukaan luettuina. Tiedotamme toiminnastamme avoimesti, tasapuolisesti ja rehellisesti huolehtien kuitenkin luottamuksellisuuden periaatteista.

3. Toimiminen ongelmatilanteissa

Henkilöstöllä on velvollisuus kertoa tilanteista, joissa eettisiä periaatteita on mahdollisesti loukattu. Kannustamme työntekijöitä ottamaan asian puheeksi ensisijaisesti esihenkilön kanssa ja opiskelijan ottamaan asian puheeksi ensisijaisesti opettajan kanssa. Muita käytössä olevia kanavia ovat työsuojeluvaltuutetut, luottamushenkilöt, opiskelijakunnan häirintäyhdyshenkilöt ja kyseisestä toiminnasta vastaavat henkilöt. Korkeakoulujemme käytössä on palautekanava sekä kulloinkin voimassa olevan lainsäädännön mukainen ilmoituskanava, joka on sekä korkeakouluyhteisöjemme jäsenten että muiden käytettävissä.

Selvitämme mahdolliset eettisten toimintaperiaatteiden rikkomistapaukset huolellisesti ja oikeudenmukaisesti. Jos selvityksen seurauksena paljastuu rikkomus, ryhdymme korjaaviin ja kurinpidollisiin toimiin. Kurinpidolliset toimet päätetään tapauskohtaisesti ja sovellettavien lakien ja sääntöjen mukaisesti.